

साःगु भिंगु मरिचरिया नितिं लुमंका दिसै !

लक्ष्मण जमाल /चिलिमि
प्रोप्राइटर

लाखा छै
LAKHA CHHEN

सोहखुटे, वडा नं. १६, येँ, फोन नं.: ४५६०७५८

तःधंगु पार्टी उम्मेदवार घोषणाय् अलमल पार्टी दुनेया विवादं निर्वाचनय् लिच्चः लाइगु विश्लेषण

लहना वाःपौ/ अन्तरिम सरकारं वङ्गु फागुन २१ गते निर्वाचनया मिति घोषणा याःकथं थौं उम्मेदवार मनोनयन दर्ताया न्हिं क्वःछिनातःगु दु। तर नेपाःया दकलय् पुलांगु मू राजनीतिक पार्टी नेपाली कांग्रेस व एमाले दुनेया विवाद धाःसा जारी जुयाच्चंगु दु।

नेपाली कांग्रेस व एमाले म्हिगः तर्क निर्वाचनय् ब्वति काइपिं उम्मेदवारया नां पूर्वक सार्वजनिक याये फयाच्चंगु मडु। न्हू धाःगु फुक्कं राजनीतिक पार्टीतय्सं उम्मेदवारया नां धलः सार्वजनिक यायेधुंक्कु दुसा विशेष यानाः कांग्रेस धाःसा उम्मेदवारया नां धलः दयेकेत तर्क समस्या जुयाच्चंगु दु।

नेपाली कांग्रेसया महामन्त्रीपिं गगन थापा व विश्वप्रकाश शर्मा

आह्वान याःगु विशेष महाधिवेशनयात निर्वाचन आयोगं मान्यता बीवं पार्टी सभापति शेरबहादुर देउवा नेतृत्वया पुचलं सर्वोच्च अदालतय् निर्वाचन आयोग विरुद्ध मुद्दा तःगु दु।

उगु मुद्दायात कयाः थौं पेशी क्वःछिनातःगु दु। तर सर्वोच्च अदालतय् मुद्दा तःसां नं सर्वोच्च अदालतया कार्यविधि कथं याकनं फैसला वङ्गु सम्भावना धाःसा म्हो जक दुगुलिं यानाः कांग्रेस उम्मेदवार गुकथं क्वःछी धङ्गु खँय् थीथी आशंका ब्वलनाच्चंगु दु।

अथे ला सभापति शेरबहादुर देउवा पक्षं निर्वाचन आयोगयात थःपिसं सर्वोच्च अदालतय् मुद्दा तयागु कारणं यानाः उम्मेदवार मनोनयन दर्ता यायेगु ज्या लिच्छ्यायेत निर्वाचन आयोगयात इनाप याःगु खःसां नं निर्वाचन आयोगं ल्यं७ पेज्य

स्वनिगःया उम्मेदवारयात कयाः चर्चा

लहना वाःपौ/निर्वाचनया उम्मेदवारी मनोनयन यायेगु ज्या न्ह्यःने वयेवं विशेष यानाः स्वनिगःया उम्मेदवारयात कयाः सामाजिक सञ्जालय् चर्चा शुरु जूगु दु।

विशेष यानाः येँया कोर एरियाय् नेवाःतय्त उम्मेदवार दयेकेमाःगु माग तच्चया वनाच्चंगु दुसा मेखे कोर एरियाय् नेवाः नेवाः दथुइ हे प्रतिस्पर्धा जुयाः गैर नेवाः त्याइगु सम्भावनायात कयाः नं चर्चा जुयाच्चंगु दु।

कयाः नं सामाजिक सञ्जालय् चर्चा यायेगु ज्या जुयाच्चंगु दु। येँया निर्वाचन क्षेत्र नम्बर ७, ८ व ९ नेवाः उम्मेदवार थनेगु ज्या राजनीतिक पार्टीतय्सं यानाच्चंगु दु। तर थुगुसी आपालं राजनीतिक पार्टीतय्सं कोर एरियाय् नेवाः उम्मेदवार घोषणा याःसां नं नेवाःतय् मत विभाजन जुल धाःसा गैर नेवाःत न्ह्यःने वयेफइगु सम्भावनायात कयाः नं चर्चा जुयाच्चंगु दु।

थप २० मिटर खुसि मापदण्ड आदेश बदर

लहना वाःपौ/ सर्वोच्च अदालतं स्वनिगःया बागमती व थुकिया सहायक खुसि सिथय् प्रचलित मापदण्ड बाहेक थप २० मिटर क्षेत्र त्वःतेमाःगु थ्व स्वयां न्ह्यःया फैसलायात बदर यानाबिउगु दु।

न्यायाधीशपिं सुनिलकुमार पोखरेल, बालकृष्ण ढकाल व नृपध्वज निरौलाया पूर्ण इजलासं म्हिगः संक्षिप्त आदेश जारी यानाः न्हापाया मुद्दायात बदर यानाबिउगु खः। अदालतं थ्व स्वयां न्ह्यः मकाः इजलासं जूगु फैसला कानून व रोहल्य् मिले मजू धासैं बदर याना बिउगु खः।

थ्व स्वयां न्ह्यः २०८० पुस ३ गते सर्वोच्च अदालतया मकाः इजलासं (न्यायाधीशपिं आनन्द मोहन भट्टराई व विनोद शर्मा) या इजलासं बागमती, विष्णुमती लगायत खुसि सिथय् सरकारं क्वःछिनातःगु २० मिटर मापदण्डय् थप २० मिटर तनाः भौतिक भौतिक निर्माणया अनुमति मबीत व उगु क्षेत्रय् निषेधित क्षेत्र घोषणा यायेत आदेश बिउगु खः।

सर्वोच्च अदालतया उगु फैसलाया कारणं ढलंढः छै थुने मालिगु व जग्गा थुवाःत प्रभातिव जइगु धासैं सरकारं पुनरावलोकणया नितीं निवेदन बिउगु ख। प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषदया कार्यालय व संघय मामिल तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयपाखे बिउगु उगु निवेदनयात कयाः सुनुवाइ यासैं पूर्ण इजलासं न्हापाया फैसला बदर याना बिउगु खः। सर्वोच्च अदालतं थप २० मिटर दुनेया निजी जग्गाय् मुआब्जा बियाः निर्माण पनेगु ज्या व्यवहारिक कानुनी रुपय् त्रुटिपूर्ण जूगु खँ धाःगु दु।

"Whole Child Development Program with Phonics & Progressive Pedagogy"

SAMRIDHI SCHOOL

ADMISSION OPEN
For Academic Session 2026

Play Group
Nursery
JKG
SKG

सरस्वती पूजाको
पावन अवसरमा
अक्षरारम्भ

Special Offer
on the occasion of
SARASWATI PUJA

OUR EDUCATIONAL PARTNERS

01-4970590, 4970591 / 9851403111, 9851361428
Binayak Besti, Balaju-16, Kathmandu
samridhischool @www.samridhischool.edu.np

नेवा: राष्ट्रिय म्ये

चमि : दुर्गालाल श्रेष्ठ लय चिनामि : तिर्थ माली

धुन देने धुन सँन्त्यलं भी फुक्कं हे छम्ह जुइ धुन
भीगु लागाय भी स्वयं हे ज: जुया धुन लुइ धुन
ह्यांगु भुमिइ अष्टमण्डल ह्यांगु चा: दुने थी नगु
भीगु नेवा: धवाँय थव हे ख: ज्यान भी सकस्यां छगू
जातितय स्वायत्त राज्य लुइ कपं चव्य भिलिमिलिं
राष्ट्र भ:भ: धायक न्त्याके भीगु च:तिं भीगु हिं

सम्पादकीय

स्वास्थ्य बिमा ज्याभ्वलय सरकार गम्भीर जुइमा:

नागरिकतयगु स्वास्थ्य उपचार सुनिश्चित
यायेगु नितिं सरकारं सुरु या:गु स्वास्थ्य बिमा ज्याभ्वल:
राज्यया हे लापरवाही नं याना: संकटय ला:गु दु। भ्वैतय
जक लोकहवा:गु खनेदुगु थुगु ज्याभ्वल: व्यवहारय धा:सा
अस्पतालया नितिं तसकं बोझ जगु दु।

बिमा सेवापाखे वयेमा:गु ध्यवा इलय मव:गुलि
देयन्यकं च्वंगु अस्पतालय आर्थिक संकटय ला:गु दुसा
गुलि अस्पतालय बिमा अन्तर्गत उपचार सेवा हे बन्द
यायेत बाध्य जुइ धुंक्गु दु। थज्या:गु अवस्था सरकारया
कमजोरी जक मखु, नागरिकया स्वास्थ्य अधिकारय
तकं बेवास्ता ख:।

देयन्यकं आ:तक करिब ७५ निसैं ८० लाख नागरिक
स्वास्थ्य बिमा ज्याभ्वलय आबद्ध जुयाच्वंगु दु। स्वास्थ्य
बिमा बोर्डया तथ्यांकय प्यस: स्वया अप्व: सरकारी व
निजी अस्पताल बिमा सेवाय सूचीकृत जुयाच्वंगु दु।
लिपांगु इलय स्वंगू दर्जन स्वयां अप्व: अस्पतालं बिमा
सेवा दिकेगु सूचं पिका:गु दु।

थथे छगू दसू ख: दाडया राप्ती स्वास्थ्य विज्ञान
प्रतिष्ठान। बिमाया ध्यवा मवया प्रतिष्ठान भन्डै १४
करोड तका बक्यौता दुगुलि आर्थिक संकटय लागु दु।
कात्तिक मसान्त तक जक ११ करोड व वयां लिपा स्वंगू
करोड तका भुक्तानी कायेमानि धका: अस्पताल प्रशासनं
धा:गु दु।

थज्या:गु समस्या राप्ती स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठानय
जक मखु, यैं, पोखरा, विराटनगर, नेपालगन्जनिसे
धनगढीया अस्पतालय बिमाया बिरामी भर्ना मयायेगु
नीति कायेधुंक्गु दुसा छु छुं सरकारी अस्पतालं सेवा
सीमित यानाच्वंगु दु। बिमाया मू आज्जु विपन्न, गरिब
व सीमान्तकृत नागरिकत उपचारय पहुँच म्हो जुगु दु।
स्वास्थ्य बिमा ज्याभ्वल: जनताया भलसा टिके जुइगु
योजना ख:। नागरिकपाखे नियमित कथं बिमाया ध्यवा
पुलाच्वंगु दुसा राज्यं थ:गु दायित्व पमवंकुगुलिं थुकथं
समस्या व:गु ख:। बिमाया ध्यवा रोके या:गुलि अस्पताल
धराशायी जुइगु, सेवा बन्द जुइगु व बिरामीतयत
समस्या वल धा:सा थुकिया जिम्मेवार राज्यं कायेत
बाध्य जुइमाली। उकिया नितिं बिमा बोर्डया वित्तीय
व्यवस्थापन पारदर्शी जुइमा:। स्वास्थ्य बिमाय स्थितिइगु
धइगु नागरिकतयगु जीवनय स्थितेगु ख:। राज्यं
जिम्मेवारी जुया न्ह्यावनेमा:।

करुणाया हसना

डा. विधुप्रकाश कायस्थ

छम्ह रिखचा भावुक जुया: न्यासि
वनाच्वन, वया लिउलिउ नीम्ह बौद्ध
भिक्षुपिं। इमिगु ३७०० किलोमिटर
ता:हाक:गु टेक्सासनिसें वाशिंगटन
डिसी तकया पदयात्रां अमेरिकी
जनता व विश्वया मेमेपिं मानवतयगु
विवेकयात हिलाबुला या:गु दु। ह्वाइट
हाउसय च्वीपिं शक्तिशाली मनुतयत
विश्व शान्तिया सन्देश बीगु थव छगू
अविश्वसनीय पदयात्रा ख:।

आ:या हलिं इतिहासया तसकं
सवेदनशील मोडय लानाच्वंगु दु।
छ्खे प्रविधिया चरम विकास जुयाच्वंगु
दुसा मेखे मानव चेतना म्हो जुजुं
वनाच्वंगु दु। विशेष याना: विश्वया
महाशक्ति कथं कयात:गु अमेरिकाय
डोनाल्ड ट्रम्पया कार्यकाल व वयां
लिपाया राजनीतिक शैली 'शक्तिया
दुरुपयोग'या न्ह्यु आयाम ब्वलंका
बिउगु दु। राजनीतिं मनुतयत 'भोट
बैंक' व 'उपभोक्ता' कथं जक स्वयेगु
सुरु यायेवं समाजय छगू आध्यात्मिक
शून्यता ब्वलनी। थव शून्यतायात
पूर्वकेत नेपाली मूलया कार्यकर्तात, छुं
बौद्ध भिक्षुपिं व इमिगु न्ह्य:ने न्यासि
वनाच्वंम्ह छम्ह अदभुत रिखचा -
'आलोका' - टेक्सासया डलासनिसें
वाशिंगटन डिसी तकया ३७००
किलोमिटरया यात्राय पिहां व:गु दु।

विश्व राजनीति व 'सत्ताया
भोक'या वर्तमान चित्र

थौया हलिंया अवस्था 'शक्ति
प्रतिस्पर्धी' जा:गु दु। युक्रेन व रुस
युद्धनिसें मध्यपूर्वय ब्वलंगु उथलपुथल
व अमेरिका दुनेया तीव्र राजनीतिक
ध्वीकरण तकया 'अहंकार' व 'सत्ताया
दुरुपयोग' हे थुकिया मूल खनेदु।
डोनाल्ड ट्रम्पया राजनीतिं अमेरिकायात
'भी व ईपिं'या श्रेणीइ लाकूगु दु। थुकिं
लोकतन्त्रया सुन्दरपक्ष 'सहअस्तित्व'यात
गम्भीर प्रहार या:गु दु। थज्या:गु इलय
थव ३७०० किलोमिटरया ट्रेक न्यासि
वनेगु जक मखु, विश्व राजनीतियात
बियात:गु करुणाया सन्देश ख:।
शासकतयसं अहंकार व धूमधामया
प:खा: दयेकेगु खँ लहानाच्वंगु इलय
भिक्षु व आलोकया ट्रेक उगु प:खा:त
स्यंकाच्वंगु दु।

आध्यात्मिक दर्शन : 'अप्पो दीपो
भव:'

थव पदयात्राया मू दार्शनिक
आधार बुद्धया शिक्षा 'अप्पो दीपो भव:'
(थ:गु हे ज: जुयादिसैं) य आधारित
दु। 'प्रकाश' अर्थात आलोका थ:गु
तुतिइ च्वंगु 'हृदय' चिंपाखे थव सन्देश
न्यंकाच्वंगु दु: बाह्य हतियारं मखु,
आन्तरिक मतिनां संसार त्याके फइ।

आध्यात्मिक दृष्टिकोणं
स्वयं बल्य ट्रम्पया शक्ति 'बाह्य व
अस्थायी' ख:, गुकिया मूल पद व

ध्यबाय दु। तर भिक्षु व आलोकया
शक्ति 'आन्तरिक व स्थायी' ख:,
त्याग व करुणाया आधारय। ३७००
किलोमिटरया कठिन यात्राय उमिसं
भोकमरी, प्या:चा: व शारीरिक
दु:खयात सहज रूप स्वीकार याना:
वास्तविक शक्ति थ:त नियन्त्रणय
तयेगुलिइ दु धइगु क्यनाच्वंगु दु। मेपिंत
नियन्त्रण यायेगुली मखु।

राजनीतिक विश्लेषण : मौनता व
जनचेतनाया शक्ति

राजनीतिइ 'दकलय त:धंगु
स:या प्रभाव दकलय अप्व: जुइ'
धका: धायेगु या:। ट्रम्पया 'ट्विटर
राजनीति' व आक्रामक भाषण थुकिया
दसु ख:। तर थव पदयात्रां 'मौनताया
राजनीति'यात हाकनं जीवन्त या:गु दु।

लँय नापला:पिं दलंद्र:
अमेरिकीतयसं भिक्षुपिं केसर रंगया
वस: पुना शान्तिपूर्वक न्यासि वनाच्वंगु
व आलोकायात न्ह्य:ने वनाच्वंगु
खना: थ: दुनेया 'हिंसा' व 'पूर्वाग्रह'या
अनुभव यात। थव पदयात्रां अमेरिकी
जनताया लिसें विश्वयात नं छगू गहिरो
सन्देश ब्यूगु दु - राजनीति धइगु ४ दँय
वा ५ दँय छक्क: भोट बीगु जक मखु,
दैनिक जीवनय नालाकायेगु करुणा
व सद्भाव नं ख:। सत्ताया दुरुपयोग
याइम्ह शासकयात चीकेगु समाधान
मखु, जनताया चेतनाया स्तर थकायेगु
हे वास्तविक परिवर्तन ख:।

हाथ्या व दुर्घटना : अटूट संकल्प

पदयात्राया इवलय कार्तिक
१९ गते त:धंगु दुर्घटना जगु ख:सा
गुलिखे सहभागीपिं सवारी साधन
ल्वाना: घा:पा: जगु ख:। २०२६
जनवरीइ थ्यनेवं आलोकाया तुतिइ
समस्या व:गुलिं शल्यक्रिया यायेमा:गु
ख:। तर थुपिं मध्यय गुगुं नं पंग:तसें
थुगु त:धंगु जुलुसयात पने मफुत।
अलोकाया शल्यक्रिया लिपा नं वयागु
हाकनं जुलुसय ब्वति कायेगु इच्छां
अमेरिकी जनतायात त:धंगु पाठ
स्यनाबिल - 'यदि संकल्प बल्ला:सा
शारीरिक चोट सत्यया लँपु पने
फइमखु।' थव संकल्प ट्रम्पया
'अहंकार' स्वयां यक्व गुणा बल्ला:गु
ख:। शल्यक्रिया लिपा आलोका
दनावल अले हानं न्यासि वन। थुकिं
कमजोर जुयाच्वंगु अमेरिकी नागरिक
समाजयात नं दनेत प्रेरित या:गु दु।
ट्रम्पया इलय दमन यानात:गु नागरिक
स: आ: बुलुहुं संगठित जुयाच्वंगु दु।

वाशिंगटन डिसी : शक्ति व
सत्यया सामना

भन्तेतयगु थव पुच: वाशिंगटन
डिसीया 'नेशनल मल' थ्यनीबलय छगू
रोचक दृश्य खनेदइ। छ्खे विश्वया
दकलय शक्तिशाली भवन 'ह्वाइट
हाउस' जुइ, मेखे धू त्वपुया त:गु तुति,
थाकुगु म्ह तर आनन्दित नुग: दुपिं भिक्षु
व 'आलोक' दइ।

थथे ह्वा:पा: चूलाइ बले
संसारयात छगू सन्देश बी कि-
'इतिहासय मतिनाया नितिं बलिदान
याइपिं अमर जुयाच्वनी, शक्तिया
नितिं मेपिंत बलिदान याइपिं
मखु।' थव ३७०० किलोमिटरया
दूरीं अमेरिकी सरकारया 'अहंकार' व
जनताया 'आस्था' दथुइ दुगु अन्तर म्हो
यायेगु कुत: नं या:गु दु।

अमेरिकी जनचेतनाय हिउपा:

थव पदयात्रां अमेरिकी सतकय
न्ह्यु चेतना ह:गु दु। शहरया भव्य
दरवारनिसें गामय च्वंगु चिचिधंगु
भोपडी तक मनुतयसं थव पुच:यात
नसात्वँसा व च्वनेगु थाय बिया:
लसकुस या:गु ख:। थव यात्रां
ट्रम्पया 'रेड' व 'ब्लू' (रिपब्लिकन
व डेमोक्राटिक) विभाजनयात
'मानवता'या साभा रंगलिसे विलय
यात।

स्थानीय संचार माध्यम व
सामाजिक संजालय आलोकाया बारे
जगु चर्चा छगू खँ स्थापित यात -
अमेरिकी जनता आ: घृणाया राजनीतिं
थाकुयाच्वंगु दु, उमित शान्ति मा:गु
दु। वाशिंगटन डिसीया ह्वाइट हाउस
लिक्क थ्यनेवं थव पुचलं अमेरिकी
सरकारयात स्पष्ट सन्देश बिउगु दु,
'जनताया चेतना जागृत जगु दु, सत्ताया
दुरुपयोगयात आ: सह यायेमखु।'

निष्कर्ष : मानव चेतनाया
ऐतिहासिक पदचिन्ह व जागरण

थव पदयात्रा फेब्रुअरीया निगूगु
वालय वाशिंगटन डिसी थ्यनीबलय
अमेरिकी इतिहासया पानाय अभूतपूर्व
व सार्थक अध्याय च्वइ। छम्ह रिखचा
'आलोका' व छुं भिक्षुपिनिगु थव ३७००
किलोमिटरया यात्रा भौतिक दूरीया
मापन जक मखु, थुकियात थुइकेमा:।
थव हलिंया शक्तिशाली शासकतय त
गम्भीर चेतानवी व हसना ख:। भौतिक
शक्ति व अधिकार क्षणिक ख:, तर
शान्ति, सत्य व अहिंसाया पदचिन्ह सदां
म्वानाच्वनी धइगु प्रमाणित जगु दु।

थौया संसारय शक्ति व सत्ता
कां जुइबलय समाजया चिचिधंगु व
निर्दोष, निर्दोष प्राणी व तपस्वी भिक्षुपिं हे
संसारयात सम्यक लँपु क्यनेमा:गु ख:।
थव यात्रा अमेरिकाया भूगोलय जक
सीमित मज्जा हलिंन्यंकया लोकतन्त्र व
मानवताया रक्षकतय नितिं छगू अक्षय
ऊर्जाया स्रोत जुयाच्वंगु दु। ह्वाइट
हाउसया न्ह्य:ने दनाच्वं वनिपिं थुपिं
शान्त यात्रीतयसं मौन तर शक्तिशाली
गर्जन यानाच्वंगु दु, 'शक्ति उत्पीडनया
नितिं मखु, मतिना व सेवाया नितिं
ख:।' आ:या अमेरिकी नेतृत्वयाके
थव नैतिक स:यात आन्तरिक रूपं
आत्मसात यायेगु नुग: दु ला ? थव
थौया गम्भीर न्ह्यस: ख:। तनावपूर्ण
भूराजनीतिक अवस्थाय थव ट्रेक
'आशाया किरण' जुयाच्वंगु दु। थुकिं
राजनीतियात नैतिकता व धर्मलिसे
हाकनं स्वायेगु कुत: या:गु दु। थव
महान यात्रां स्यनात:गु दकलय त:धंगु
पाठ थव ख: - जब शक्तिया दुरुपयोग
सीमा पार जुइ, उबलय खिचां नं मनूया
चेतना जागृत यायेफु। आ: मू हाथ्या
धइगु प्रत्येक मनुखं थ: दुनेया उगु 'ज:'
(दुनेया ज:)यात म्हसीकेगु ख:।

थव चेतना जनमानसय न्यावान
धा:सा जक स्वार्थी राजनीतिज्ञतयसं
न्यंकाच्वंगु घृणा व विभाजनया
राजनीतिया अन्त्य जुइ। थव
यात्रा २१ औं शताब्दीया मानवीय
संकटया विरुद्ध शान्तिपूर्ण संघर्ष
ख:। आलोका व भिक्षुपिनिगु थव
ऐतिहासिक पदचिन्हयात इतिहासं
न्याय व शान्तिया मापदण्डया रूपय
सदां सम्मान याइ।

कुसाकथी तःकयना, नुगलय् वः

सुधीर रवबि

पौराणिकसवाः
निसें स्वापूया सवाः
नापं समसामयिक
व जीवन दर्शन
अनं मतिना तक
दुश्यानाच्चंगु जुल ।
चिबाखं च्वमि कविया
रुप हिलाः वःःह
सांस्कृतिक च्वमि
जूगु कारणं चिबाखंया
प्रश्रुति व शैली जनं
काव्यात्मक खने
दुसा जनं चिबाखंया
स्वरुप तंगु थें नं
अनुभूति ब्वनामितयेसं
याइगु संभावना खने
दइला थें खने दु । थ्व
सफूतिइ छ्यलाःतःगु
भाषा शैलीया स्वरुपय्
गांभिरता खने दु ।
विषयवस्तुया कारण
गहन चिन्तन यक्व
थाय् कयातःगु नं
मतिइ वनेफुसां ।

न्ह्यखँ

नेपालभाषा साहित्य ख्यलय् सांस्कृतिक व नेवाः संस्कार सम्बन्धी सफूत पिथना चर्चाया पात्र जुयाच्चनादीम्ह च्वमि भाजु पूर्णराम मुनंकीया चिबाखं सफू 'कुसाकथी' पिदनेत्यंगु लसताया खँ जुल । नेपालभाषा साहित्य ख्यलय् वयेकलं इलय् व्यलय् चिबाखं च्वयेगु यानादीगु जुल । तर थुगु इलय् न्हापांगु चिबाखं सफू ज्वनाः पिलू भाः म्ह वयेक विगतय् नेपाल सरकारया छ्मह बांलाःम्ह प्रशासनिक व्यक्तित्व नं खः ।

नेपालभाषा साहित्य ख्यलय् चिबाखंया लहर वयाच्चंगु जुल धाःसां छुं पाइमखु धाःसां ज्यू । भीगु साहित्य ख्यःया न्हापांगु चिबाखं सफू आशा सफूकुथिया अभिलेखनय् सुरक्षित जुयाच्चंगु दु ।

चिबाखं छु ? थ्व गथे जुइमाः थुकिया हार्डवयर गथे जुइमाः धाइगु खँत यक्व वयाच्चंगु दु । तर थुकिया सफूतवयरया बारे उलि चर्चा जुयाच्चंगु खनेमदु धाःसां ज्यू ।

भाजु मुनंकीया थुगु सफूयात कयाः भूमिका च्वयेगु अवसर जितः चूलाःगु जुल । थ्व जिगु लागि लसताया खँ जुल ।

चिबाखंया सन्दर्भय्

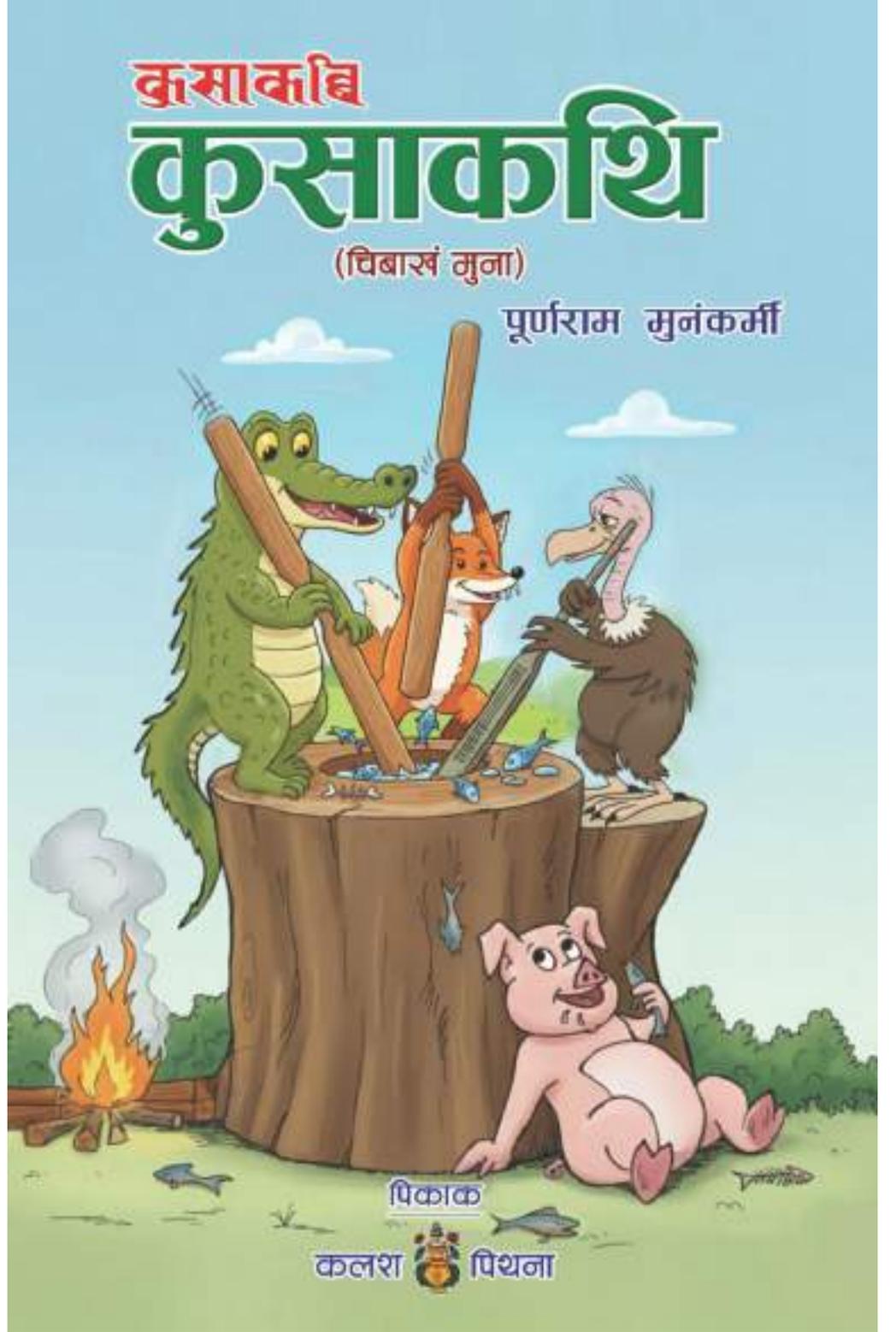
नेपालभाषा साहित्य ख्यलय् चिबाखं विधा तसकं लोकं ह्वाना वयाच्चंगु विधा खः । चिबाखं सफूया रुपय् न्हापां पिदंगु सफूया नां "मूस्वां" खःसा थुकिया च्वमि धूयास्वां सायमि खः ।

थुगु सफू नेसं १०७३ सः पिदंगु जुलसा थुकि पिदंगु चिबाखंया (संरचना) म्हज्या, सफूया छ्मू, छ्मूत्या पेजया ल्याखय् च्वयातःगु दु । नेसं १०७३ निसें ११४५ नवमी तिथि तक पिदंगु चिबाखं सफूत आशा सफूकुथिइ अभिलेखिकरण जुयाच्चंगु ल्याः ६९ थ्यंगु दु । दक्किसिबे लिपांगु सफू ..मूचिगु ल्हाः श्याम आशाया चिबाखं सफू खः । लिपांगु इलय् वया चिबाखं धालकि नेपालभाषा साहित्य ख्यलय् "सः छ्मू फरक अभिव्यक्तिया" यात लुमकिगु खः । अथेला चिबाखं सम्बन्धि सामाजिक सञ्जाल पेजत मदुगु नं मखु ।

चिबाखंया परिभाषाया गन्थन :

चिबाखंया सन्दर्भय् थुकिया संरचना अर्थात् थुकिया हार्डवयरयात कया अलमल यक्व खने दु । थ्व जूगुया हुनिं, नेपालभाषा चिबाखं ख्यलय् चिबाखंयात कया छुं कथंया आधिकारिक परिभाषायात परिभाषित याःगु वा यायेगु ग्वःसा जुयाच्चंगु खनेमदु ।

थ्व विषययात कया थन संस्थागत अथवा छुं नं सम्मेलनया घोषणा पौ मार्फत परिभाषित मजुगु कारणं व्यक्तिगत धापूत थन बय् बय् जुयाच्चंगु जुल । थुजागु धापूयात छुं नं आधिकारिक साहित्यिक संघ संस्थातयेसं मानक जुइगु मान्यता हे बीगु कथंया ज्या यानाच्चंगु नं खने मदु ।

अथेला बाखंदबूया ग्वसालय् नगरकोटय् चिबाखं सम्बन्धि ज्यापौ हनेबहःम्ह समालोचक, कवि नर्मदेश्वर प्रधानजुपाखें प्रश्रुत जूगु खः । तर व ज्यापौ मानकरुपं छ्यलाबुलाय् वःगु खनेमदु ।

थन धाइपिसं अंग्रेजी भाषाय् शर्ट स्टोरी धालकि ४०,५० पेज ताःहाकःगु दु धाई । हिन्दी लघुकथा धका नं ८,१० पेजया नं दु । नेपाली लघुकथा ३००, ४०० खँव दुने च्वयेमाःगु नियम लघुकथा कुनो धाःगु सामाजिक सजाल पेजं दयेका तःगु दु । थ्व नियमयात अण्डःच्वमितयेसं नालाःनं च्वंगु जुल । थ्व नियम दुनेच्वना खस भाषं चिबाखं च्वयाच्चंगु नं जुल ।

नेपालभाषाय् च्वमिया थःगु विचाःकथं स्वसः निसें न्यासः व द्रःछि खँवः दुने च्वयाच्चंगु दु । चिबाखं धकाः चीहाकःबाखं च्वयाच्चंगु दु । गुलिसिनं निगु स्वंगु संवाद च्वया चिबाखं धयाच्चंगु दु । स्वतन्त्र खँचु

ब्वयाः चिबाखं धयाच्चंगु नं दु । छ्मह वरिष्ठ बाखंच्च्वमिया चिबाखं खुगु पेजं निसें च्यागु पेज तकया चिबाखं दुथ्याकातःगु सफू पिदनाच्चंगु दु ।

थथे जुयाच्चंगुया मू कारण चिबाखंया मानक परिभाषा भीसँ परिभाषित यायेमफयाच्चंगुलिं खः कि ? । चिबाखंयात साहित्य ख्यलय् विकास याना यंकेगुया लागि अंग्रेजी, हिन्दी व नेपाली साहित्यय् दूगु मानकया आधारय् भीगु चिबाखंयात ज्याछिं कथं परिभाषित यायेगु ज्याय् साहित्य सम्बन्धि ज्या यानाच्चंगु संस्थात गथे कि सः छ्मू फरक अभिव्यक्तिया, नेपालभाषा परिषद, नेपालभाषा एकेडमि, विराट नेपालभाषा साहित्य सम्मेलन गुथि,बाखं दबू व थौंकन्हय् वया नेपालभाषा चिबाखं साहित्य दबूत, चिबाखं साहित्य पेज लगायत वरिष्ठ चिबाखंच्च्वमितयेगु सक्यताय् चिबाखंया राष्ट्रिय सम्मेलनमार्फत घोषणापौ जारी यानाः छ्मू स्पष्ट दिशा-निर्देश जुइकथंया ज्या याये

हथाय् जुयाच्चंगु खनेदु ।

अथेला हनेबहःम्ह भूषणप्रसाद श्रेष्ठजुं सम्पादन यानादीगु सच्छिदंया नेपालभाषा बाखं ल्याया सफूतिइ बाखंया इतिहास ब्वयादीथें चिबाखंया नं इतिहास ब्वयेगु ज्याजुल धाःसा नेपालभाषा चिबाखं ख्यःया वर्तमान अवस्थाया अलमलयात छुं हदतक चिइकेगु ज्या जुइधकाः विश्वास कायेथाय् अवश्य नं दु ।

चिबाखंया निश्चित परिभाषा मजुयाच्चंगु थुगु अवस्था दुसां नं चिबाखं सफूत पिदनाच्चंगु दु । चिबाखं गोष्ठी जुयाच्चंगु दु । चिबाखं धेंधेंबल्ला ज्याइवः जूगु दु । बांलाःगु चिबाखं सफूयात सिरपा बीगु यानाच्चंगु नं दु । अथेसां न्ह्यसः त नं ब्वलनाच्चंगु हे दु । चिबाखं धैगु छु अले जुइमाःगु छु थें ? छु जुल कि गथे च्वल कि चिबाखं जुइ ? आदि इत्यादि न्ह्यसःया लिसः मालेगु ज्याये थन थीथी व्यक्तित्वतयेगु धापूत ब्वये त्यना ।

वःगु दासिया छुं छुं भावनाया खँ

चिबाखंया अर्थ

नेपाली बृहत् शब्दकोश अनुसार -“लघुया अर्थ छोटो वा सानो। कथातत्वले पूर्ण भएका ससाना कथा, छोटो कथा” - धकाःबियातःगु जुल।

- छू पानाया आयामय विस्तारित, निसःत्या खँवःदुनेया चिहाकःगु आख्यान हे चिबाखं खः - रोनाल्ड वालेस
- सामान्यतया न्यासःनिसें निद्रः तकया खँवःयात अजुचायापुसेच्वक बाखंचु ग्यातःगु व लिपा वया ब्वनामियात ज्यः याइगु चिहाकःगु बाखं हे चिबाखं खः - श्राल, हिबर्ड व होल्मान
- छू मिनेटया बाखंचात चिबाखं धाई - आर.होगार्ट
- पलखं हे विचार व भावया प्रभावकारी विस्फोटन जुइफइगु दुने अणुसामर्थ्य दूगु चिहाकःगु बाखं हे चिबाखं खः - दयाराम श्रेष्ठ

च्वये न्हयब्वयागु छुंछुं परिभाषाया आधारय समग्रय चिबाखंचात भीसैं सूत्रात्मक, चिहाकगु आकारय, सांकेतिक, विम्बात्मक जुइमाः धाइगु आग्रहयात नालेमाःगु खने दु।

नेपालभाषा साहित्यय चिबाखंचा मानक परिभाषायात ज्यायेगु आवश्यकता खः वा मखु थ्व खँ चिबाखं ख्यलय दुयंक सहलह जुइमानिगु जुल। छू सर्वमान्य परिभाषायात न्हयब्वयेमाःगु ला जुल। थ्व लिपा वइगु इलं भीत लैपु अवश्य क्यनी जुइ।

भाजु पूर्णराम मूनकर्मिजुया चिबाखं सफू कुसाकथियात कया भूमिकाया छुंछुं खँत न्हयथनेगु कुतः यानाच्चना।

थुगु चिबाखं सफूदुने मुक्कं पीपु चिबाखं दुथ्यानाच्वंगु जुल। चिबाखंचात विषयवस्तुकथं ब्वथलय थुकी दुने थी थी सवाः ब्वनामि तयेसं कायेफइगु विशेषता दु। गथे कि

१ पौराणिक सवाः

- दैत्यराज
- खालुं नःगु ख्वाः
- भिंघः ३
- मूर्ति
- त्रिकालदर्शी
- पृथ्वीया स्वर्ग
- न्ह्याबले

२ सम्बन्ध सवाः

- फछ्या ३
- वहे द्यः
- स्वर्ग व द्यः
- द्यः
- सायुज्य
- देगलय दुने
- हनाबना
- मात्या
- गुरुदीक्षणा
- धस्वानाच्वंगु इवाता
- सम्पति

३ फरक सवाः

- सुपिलाःच्वंगु तुयू जः ३
- आत्मलानी

- षडयन्त्र
- सुलाःच्वंमह वयेकः
- सी पियाच्वंगु ई
- सीया खँल्हाःबल्हाः
- रोवोट मनु
- लसता दुनेया ख्वया
- चयप्यदँ

४ समसामयिक सवाः

- राज्य
- सुरक्षाया अनुभूति
- सिद्धान्तया हत्या
- राज्यद्रोही
- क्वमचाःनिगु नाटक
- कमिसनया लागि
- ख्वाःपाः

५ जीवन दर्शन सवाः

- हालाच्वंगु जिन्दगी
- जीवन छू न्हयसः (जीवन ?)
- जीवन दर्शन
- मन्त्र

६ मतिना सवाः

- आमाई दुने दुबिनाच्वंगु जः
- तिमिला

थ्व सफूती न्हयब्वयातःगु मध्ये थन छुंछुं चिबाखंचात कयाः विश्लेषण यायेगु कुतः याना च्वना।

पौराणिक सवाः

१ भिंघः

थ्व चिबाखनय महाभारतकालया न्यामह पाण्डव पुत्र मध्ये छमह पात्र भिमसेन व नेवाः समाजय बनेज्याया ख्यलय द्यःया रुपय पुज्यानातःमह भिंघः छमह हे खःला धाइगु न्हयसः जक न्हयथनातःगु मखुसैं इपिं निम्हसिया दथुया भिन्नात क्यना छू पौराणिक भ्रमयात ब्वथलेगु कुतः हे थ्व चिबाखंचा सार खः। नेवाः समाजं नालाःवयाच्वंमह भिंघः व यूधिश्चरया किजा वहे मखु वा खः धाइगु विषययात यक्व विवाद नं दु। विवादित थ्व विषय ज्यंकेगु उपाय धाइगु व्यापक सहलह खः। तर थ्व जुयाच्वंगु अवस्था मदु। चिबाखं ल्हवंगु विषयया बारे सहलह नं अवश्य जुइ धाइगु आस याये। यध्यपी थ्व चिबाखं खः अले विषय उठानया ज्या वा छमह च्वमिया धर्म नं। गुगु धर्म च्वमिं यानादीगु जुल। सांस्कृतिक धार्मिक महत्वया विषय ल्हवनादीगुलिं थुकिया लागि चिबाखं च्वमियात सुभाय बियाच्चना।

सम्बन्ध सवाः

२ फछ्या :

थ्व चिबाखं कर्म या तर फलया आस यायेमते धाइगु महाभारत पर्वय श्रीकृष्ण बियातःगु उपदेशया अःखः अवस्थाया चित्रण जुयाच्वंगु जुल। थौं कन्हय भीगु देश, समाज व व्यक्ति तसकं स्वार्थी जुयावयाच्वन धाइगु अवस्थाया चित्रण यानातःगु जुल। थौं कन्हयया यातृकिकरण जुयावयाच्वंगु अवस्थाय छपा लहात कयाः मेगु लहात बीमाःगु मानसिकता कःघाना समाज न्ह्यावनाच्वंगु अवस्थायात भगवानया प्रतिकाल्मक प्रतीक छ्यलाः थ्व प्रवृत्तियात प्रहार यायेकथं। थ्व चिबाखं ब्वयातःगु जुल। भीसैं सुयातं ग्वाहालियाःसां व निस्वार्थ जुइमाः। भगवानयात

पुजायाःसां प्रतिफलया आग्रह मतःसैं पूर्णरूपं समीपित व आस्था तया जक यायेमाः धाइगु हसना समेत थ्व चिबाखं बियाच्वंगु खनेदु। सम्बन्ध धाइगु स्वार्थीया जुइमज्यू तर थन सम्बन्धया जग हे स्वार्थी जुयावयाच्वंगु दु। द्यः व भक्तया दथुइ। नेता व राजनीतिया थथुइ।

३ फरक सवाः

सुपिलाच्वंगु तुयू जः

थ्व चिबाखं बाह्य रुप सिबें आन्तरिक रुप बांलाकेमाः धाइगु मू हसनाय आधारित जुयाच्वंगु दु। थौं कन्हयया राजनीतिनं थथे हे न्ह्यावनाच्वंगु सन्दर्भ कथं कायेज्यू। गुण सिबें रुप तःधं। समन्ध सिबें धन तःधं। देश सिबें दल तःधं। जनता सिबें नेता तःधं। बास्तबय भीके दूगु ज्ञान भ्रमित जुइधुंकल ला धाइथें च्वं। विचारया सखलन। आस्थाया भनावशेष कुबिया न्ह्यानावनाच्वंगु भीगु समाज व देशं थ्व बाखनय दुमह पात्र पाखें सयेकाः कायेफुसा भी तसकं व्यावहारिक जुया अझ सुसंस्कृत जुइफइगु आस यायेगु थायू दु।

४ समसामयिक सवाः

ख्वाःपाः

ख्वाःपाः छु खः ? ख्वाःपाः गजागु तक नं दयेयः। ईश्वरया सृष्टिकथं दूगु ख्वाः ईलिसें छाये हिलावनी। ख्वाःपाःया द्यःने मेगु ख्वाःपाः पुइमाःगु बाध्यता मनूयाके गनं वल। थन सुयागु ख्वाःपाः निष्कं जू ?। मन्तयेसं ख्वाःपाः गबले सुचुकी ? यक्व सत्य न्याय व समानताया हक अधिकारया पैरवी याइपिनिगु ख्वाःपातय द्यने मेगु ख्वाःपा सुलाच्वनिगु सत्य थौंया खायूगु सत्य खः। थुजागु प्रवृत्ती, दुराशयलं समाज व दे आक्रान्त जुयाच्वंगु खँयात बचाहाकलं स्याचुकक ब्वयातःगु चिबाखं खः। थ्व ख्वाःपाः नांया चिबाखं।

५ जीवन दर्शन सवाः

हालाःच्वंगु जीवन

जिन्दगी छु खः ? जिन्दगी छु छु दयेमाः अले छु छु दुलेसा ? जीवन अमूर्त कि मूर्त ? वास्तवय जिन्दगीया प्राप्ती छु खः गुलि खः। प्राप्ति या लागि जिन्दगी गुलि हालाच्वनी।

ब्वॉय जुयाच्वनी। दिपाः मकासें। जिन्दगीया अर्थ दिपाःमकातलय जक हे खः। जिन्दगीलिसे खँल्हाल्हां न्हयब्वयातःगु थुगु आत्मपरक चिबाखं जिन्दगीया यथास्थितिया चित्रण यायेतः ताःलाःगु दु। थ्व चिबाखं संवादया माध्यमं जक हे न्हयब्वयातःगु जुल। तर जिन्दगी ब्रम्हाण्ड थें हे खः धाःसांपाइमखु। थुकिया इछ्या आकाक्षा। भोगाइ चिन्तन मनन। ज्ञान अध्यात्म बिज्ञान गुलि स्वीकार्य यायेफु। जिन्दगीया सवाः उलि हे दुने जक दु। मखुसा जिन्दगी हालाच्वंगु सलं अलमलय लायेफु धाइगु चिन्तन थ्व चिबाखं ब्वयाच्वंगु दु।

६ मतिना सवाः

आमाइ दुने सुपिलाच्वंगु जः

थ्व चिबाखं मुनाय दुथ्यानाच्वंगु पीपु चिबाखं मध्ये मतिना सम्बन्धी चिबाखं निपु जक दु। उकि मध्ये आमाइ दुने सुपिलाच्वंगु जः ब्वनेबलय मतिना धाइगु वर्तमान जक मखु विगत नं खः। मतिना धायेवं रोमान्स जक जुइमाः धाइगु मदु। विगतया खायूगु पाउँगु फाकुगु जिन्दगीया सवाःयात थौंया चाकुगु माकुगु इलय दना लुमकाः थःपिनिगु मतिनाया आधारयात हाकनं छकः आत्मसात यायेगु धाइगु नं मतिना खः। थुगु मतिना बाखनय रोमान्ससिबें निम्हं जाना याःगु संघर्ष दुख क

सास्तीया बाखंचात पुस्तान्तरण यायेगु यायेमाः धाइगु कुतः नं जुयाच्वंगु दु। सरर ब्वनेबलय थ्व मतिनाया विषय थें मच्चेनेफु तर गहनतायात विचाः यायेबलय थ्व चिबाखं नं मतिना जक हे ब्वयाच्वंगु खने दु।

क्वचाः पाः

पूर्णराम मूनकर्मिजुया थ्व चिबाखं मुनाय यक्व विषयवस्तुयात कःघाना तःदु। थुकी थी थी सवाःया चिबाखंत पौराणिकताय आधारित यानाः वर्तमान ईया विसंगती, विरोधाभास प्रवृत्ति व अन्याय अत्याचार अवसरवादीताः चरित्रत न्हयब्वयातःगु दु।

जीवनवादी व आशावादी चेतनाया पक्षय द्यःया प्रतीक न्हयःने ब्वया दैविक शक्तियाः मोहं याना सामाजिक चेतनां मखनाच्वंगु वा खंके इछ्या मयानाच्वंगु भ्रम वा

अंधविश्वासायात नं कुबिनेगु अभ्यास थ्व चिबाखं सफूतिइ खने दु। थुलि जक मखु कि थ्व सफूति च्वमिया फरक अवधारणा वा बिचाः नापं फरक विषयया सवाः नं कुतः जूगु खने दु।

थ्वहे सन्दर्भय मधासें मज्यूगु छता खँ छु धाःसा थ्व सफू दुने विविध अन्तर्वस्तु व भावया अभिव्यक्ति ला दूगु हे जुल। पौराणिकसवाः निसैं स्वापूया सवाः नापं समसामयिक व जीवन दर्शन अनं मतिना तक दुथ्यानाच्वंगु जुल। चिबाखं च्वमि कविया रुप हिलाः वःमह सांस्कृतिक च्वमि जूगु कारण चिबाखंचा प्रस्तुति व शैली गनं काव्यात्मक खने दुसा गनं चिबाखंचा स्वरुप तंगु थें नं अनुभूति ब्वनामितयेसं याइगु संभावना खने दइला थें खने दु। थ्व सफूतिइ छ्यलाःतःगु भाषा शैलीया स्वरुपय गभिरता खने दु। विषयवस्तुया कारण गहन चिन्तन यक्व थायू कयातःगु नं मतिइ वनेफुसां। ब्वमितयेगु नुगः सालाकाइगु खँय थ्व भूमिकाकार विश्वस्त जुया।

गुलिखय चिबाखं प्रतिकाल्मक व प्रयोगवादी व विम्बया बांलाःगु छ्यला खने दु। चिबाखंचात अनावश्यक रुपं इलास्टिक यानातःगु खनेमदु।

समग्रय चिबाखं सफूया थ्व बचाःहाकःगु भूमिका सफूया चीपाःगु न्हायेकं जक खः। ख्वाः छपाःजक खनेदूगु। थुकि दुथ्यागु पीपु चिबाखं ब्वनकि जक म्हछमं खनेदूगु न्हायू कँ स्वया थें जुइ। चीपाःगु न्हायूकँ धयाच्वनागुया अर्थ छु धाःसा सफूया भूमिका कृतिया हत्या याइ धाइगु भनाइयात लुमकाः थ्व भूमिका च्वयाच्वनागु जुल। भूमिका ब्वनाः सफू मब्वनिगु प्रवृत्ति मखु भूमिका ब्वनाः सफू ब्वनेत उत्प्रेरित जुइगु कथंया न्हयब्वया जुइमाःगु थःगु बिचाः ब्वयाः च्वसा थन दिकाच्चना

अन्तय वया धाये हे माःगु मधासें मज्यूगु छता खँ थ्व सफूया नां खः अले थ्व सफूया द्यः किपा खः। थ्व चिबाखं सफूया नां कुसाकथि तर थ्व नांया चिबाखं दुथ्यानाच्वंगु मदु। द्यःयात कया,स्वया ब्वनामितयेसं थःगु कथं छपु अलग हे चिबाखं लुइकी धाइगु नं विश्वास दु।

“ABCD खबर हामी सबैको खबर”

ABCD Khabar Media

abcdkhabar.com.np

Jagati-8, Bhaktapur, Nepal

01-6611936, 9841394387, 9841334113

abcdkhabar@gmail.com

जि न्ह्यानातुं च्वने मदिकक

राजेश्वरी राजोपाध्याय

छ सर्ग जि धर्ती
जि फिसः छ नस्वागु अतर
पाः छ व जि
क्वाः जः व ख्वाउंगु खसु थें !
उकिंला छन्त सकस्यां मिखाय् घानातइ
जि सकसिया मिखाया धू थें ताइ।
छ सकसिया हाइहाइ रे पुता
पचिपचि यानाः बैय् मते थें
जिला क्वाःजः मालाः च्वनस्मह
खसुं सुचुकाः तःमह ध्याकुंचाय्
सुनां नं खने हे मदयेक ।
छ च्वय् च्वय् यक्कु हे च्वय् लाःमह
गुंक्काय् च्वनाः मिखा ब्वयाः च्वनिमह
उकिंला छ न्यासिन्यासि चायाः जुइ भम्बः थें
जिला बी त्यंगु निभाः थें मात्र ख्युं पियाः
चा न्हि छुं हे मचायेक जुयाः च्वनामह ।
छभाः निभाः ला दः खिउं हाचांगायाः
सुथया ह्याउं निभाः नापलाय् मास्ति वः
उकिं बाः वःगु खुसिचा स्वस्व
सान्तं न्ह्याइमह खुसिचा नं पिया जिं
जि थः हे नं व खुसिचा नापनापं न्ह्यायेतः !
छ जिन्दगी न्ह्याकी लहाः तुति हे मचूसें सा !
जि पलाः पलाखय् भ्यभ्य लुक्क दः सां
सयेकाः सिइकाः म्वायेगु कुतः याना हे च्वना !
उकिंला छ व जि पात
लः व मि थें , सर्ग व धर्ती थें !
छ मि जुयाः ह्वानाह्वना च्यानां च्वनी
जि लः जुया कलकल न्ह्यानां तुं च्वने मदिकक !
जय मां भाय्

“शेषनाग व भी”

दिल कुमारी डंगोल

बुंगछःया जात्रा स्वस्व
धनलाल ज्यापुं स्टार्टस च्वयाः छ्वत
‘धौकन्हय् शेषनागत
देय् या शासन सत्ता लहातय् कायेत
नेवाः भाय् व पहिचानया लिधंसा कया दं वया च्वंगु दु ।
चाकुगु माकुगु सवाःकायेत
नेवाःमां भाय् यात क्वत्यला
स्वार्थया ख्वाःपालं पुयाः
सत्ताया लागि बार्गेनिङ यानाच्वीपिं
हे शेषनागत !
छिमिसं बांगला देशया उदयया बाखं हाकनं छकः बांलाक ब्वनाः स्व
(छिमिसं डाइनोसराया बाखं हाकनं छकः बांलाक ब्वनाः स्व)
मांभाय् ल्यंसा जक
भी म्वानाया सार दया च्वनी
भीगु देया अस्तित्व ल्यना च्वनी
थजापिं शेषनागतयेत न्हके फत धाःसा जक
देसय् समानता व अमन चैनया सिचुगु फय् वइ ।’

हाइकु

कबिन्द्रलाल प्रधान

धुफ्वःलय् छफ्वः
उपस्थितिया धलः
खसुं भुं वःगु ।
यचुगु ख्वाःपाः
धार जुया घाः याय्फु
न्हाय्कया जात ।
ख्वःगु नुगः सः
बास, बस्ति, बजार
हेटौंदाया घाः ।
छगु क्रन्दन
भयावह विकल्प
बुलुगु सूर्य ।
पुख्या न्ह्यःने
सिंह व दरवार
न्या फुत्के जुल ।

प्याखं

सञ्जयराज शर्मा

प्याखं क्यना हे च्वन
भी प्याखं स्वया हे च्वना
प्याखंम्वः भी हे खः
कलाकार नं भी हे खः
स्वकःमि नं भी हे खः
प्याखं गुबले बाँला
गुबले तसक्क हे सकसपूर्ण
न्ह्यागु हे जुसा
प्याखंम्वः जुइगु अले
प्याखं स्वयेगु
भी अभिशप्त !
देसय्
कोतपर्व धुंकाः
राणा शासन
अनं प्रजातन्त्र
अले पंचायती व्यवस्था
जनमत संग्रह
जनान्दोलन बहुदलीय व्यवस्था
“जनयुद्ध”
दोम्रो जनान्दोलन व गणतन्त्र
नकर्तिनि हाकनं GenZ आन्दोलन

छगु अजुचागु खं
थुलिमसी प्याखंया निर्देशक छम्ह हे
तर वः गुबले पिलुमवः
आ ई वल
वः अदृश्य निर्देशक महसिकेगु
भीसं भीगु लागिं प्याखं मखु
छगु वास्तविक प्राकृतिक जीवन हनेगु !
असं, येँ

सिन्हाज्या म्ये

रकीप्रीया

बुंगछःया गजुं
लायलामात सःता
सुपायुं मुंकाः
सिंथि नखः ब्वनाः
सिन्हाज्यायात मां-बापिं
कू, तोकू व खमू
मालाः थातं याना थकी !
वाः पुसा व फय् या लसय्
पौकुसा व वाःया संगीत
वाःति दुने चःतिखं म्वल्हुयाच्वीपिं सिन्हाज्यामित
व इमिसं हालिगु सिन्हाज्या म्ये..
व देया म्ये खः ।

अजुचाया दनाच्वंगु दु ,
प्यकालं पियाच्वंमह गथामुगः बिचाःयायां ...
आः गथे याना पुवनी जुई...
न्ह्याँ हे मवंगु सिन्हाज्या !

इतिहासया लँपुई न्ह्यायेधुंकल व सभ्यता
गनं हे मल्यं नेपाल मण्डलय्
छथु पुवाचाया पलाः चुइगु थाय्
न्ह्याना वनाच्वन बेहोसी
तच्चःगु आधुनिकताया
नयेधुंकल कयातुगु बाँयात
अहमया ततःखागु छँतयेसं ।

न्ह्याक्व हे करुणा हायेका च्वंसां बुंगछःया मिखां
छफुति हे मल्यं भीगु नुगःलय् संवेदना
त्वमंके धुन भीसं भीगु देया म्ये
भीगु सिन्हाज्या म्ये ।

हरेक मंगलवाः
राष्ट्रियताको लागि समर्पित

मेरो साप्ताहिक
मेरो साप्ताहिक Mero Saptahik

मालाः मालाः ब्वनादिसं ।

Sweet Cave

(जीवन दाईया पसः)

Kalimati, Kathmandu, Nepal

Tel: 4275511, 9741112777, 9851063000

यहाँ भोज तथा पार्टीहरूको लागि चाहिने स्पेशल दही, पनिर, लाखामरी, लालमोहन, बर्फी, रसबरी तथा अरु विभिन्न परिकारका मिठाईका लागि सम्पर्क राख्नुहोस् ।
आउटडोर भेज क्याटरिङ पनि गरिन्छ ।

लकस नेपालया न्हूगु ज्यासना पुचः

लहना वाःपौ/ लकस नेपालया न्याक्वःगु तःमुँज्या व भिँप्यक्वःगु दैमुँज्या सुरजवीर वज्राचार्यया अध्यक्षताय् गुन्हेसिगु कार्यसमिति निर्विरोध ल्यःगु दु ।

थुगु कार्यसमितिइ उपाध्यक्ष ज्ञानीशोभा महर्जन, सचिव धर्मकृष्ण सिकर्मी, कोषाध्यक्ष रश्मिशा शाक्य, दुजलय् रमा तुलाधर वज्राचार्य, सुरेन्द्रमान शाक्य (शाक्य सुरेन), राज्यलक्ष्मी वज्राचार्य, कुमारी तण्डुकार, भक्तेन्द्रप्रकाश भट्टराई ल्यःगु खः । संस्थाया कानूनी सल्लाहकार व निर्वाचन समिति संयोजक किरण शाक्य न्हूगु ज्यासना पुचःयात शपथ ग्रहण याकादीगु खः ।

नायः सुशिला शाक्यया नायःसुइ न्ह्याःगु ज्याइवःया उलेज्या मूपाहाँ यल

महानगरपालिकाया उपप्रमुख मञ्जली शाक्य वज्राचार्य सगरमाथा सामुदायिक सिकाई केन्द्र तल्लो तल्लुया अध्यक्ष रामबहादुर के.सी.यात लकस नेपाल बर्ष ब्यक्तित्व २०८२ देछानादीगु खः ।

उकथं हे श्री नवजागरण युवा क्लब, पहाडे थापागाउँ व फर्सिडोल टोल विकास संस्थायात संस्थागत सम्मान यानादीगु खः ।

लकस नेपाल अमेरिकी संस्था आउटरिच इन्टरनेशनलया ग्वाहालिइ सहभागितामूलक मानव विकास कार्यक्रम न्ह्याकाच्वंगु दु । थुगु कार्यक्रम न्ह्यानाच्वंगु कार्यक्षेत्र प्रक्रियागत रुपं ल्ययाः लकस नेपाल वर्ष ब्यक्तित्व सम्मान लःल्हायेगु यानाः वयाच्वंगु खः । दकलय् न्हापांगुखुसी सिखर्पाका गणेशबहादुर नगरकोटीया

थुगु हना देछाःगु खः ।

लकस नेपाल सहभागितामूलक मानव विकास कार्यक्रम अन्तर्गत पहाडे थापागाउँ, सिखर्पा व कोञ्ज्योसोम गाउँपालिकाया तल्लो तल्लुइ ज्याइवः क्वचायेके धुकूगु दुसा थौकन्हय् गोदावरी नगरपालिका वडा ४ बडिखेलया दूलो खोला आमा समूह, वनदेवी टोल विकास संस्था, वडा नं. ६ लप्सेया लप्से टोल विकास संस्था, वडा ९ इताहिटीया इताहिटी टोल विकास संस्था, बागमती गाउँपालिका वडा ३ भट्टेडाँडाया सातकन्या सामुदायिक समूह, ललितपुर महानगरपालिका २२ वडा फर्सिडोलया फर्सिडोल टोल विकास संस्था थेंजाःगु समूह नाप जानाः समुदायय् ट्यूपाः हयेगु ज्या न्ह्याकाच्वंगु दु ।

अथे हे कल्चरल सर्भाइभरया किरपर्स अफ द अर्थ फण्डया ग्वाहालिइ नेपालभाषा व लिपि प्रवर्द्धन परियोजना न्ह्याकाच्वंगु दु, गुकिं नेपालभाषा, प्रचलित नेपाल लिपि व रज्जना लिपि स्यनेज्या न्ह्याकाच्वंगु जुलसा स्यनामि प्रशिक्षण बीगु नाप लिपि वर्णमाला व नेपालभाषा ब्याकरण सफू पिथनेगु व लिपि कासा यायेगु ग्वसाः ग्वयाच्वंगु जुल ।

नेफिनया ११ क्वःगु महाधिवेशन ९ व १० गते

लहना वाःपौ/नेपाल आदिवासी जनजाति महासंघया ११ क्वःगु महाधिवेशन थ्वहे वइगु माघ ९ व १० गते जुइगु जूगु दु । महासंघ वंगु आइतवाः पत्रकार सम्मेलन यानाः कोशी प्रदेश राजधानी विराटनगरय् महाधिवेशन यायेगु निर्णय याःगु खः ।

'प्राकृतिक स्रोत जल, जंगल व जमिनय् आदिवासी जनजातिया अधिकार सुनिश्चित याः, प्राचीन सभ्यता व ऐतिहासिक पृष्ठभूमिया पहिचानया आधारय् प्रदेशया हाकनं नां ती' धइगु मू नारा बियाः महाधिवेशन यायेगु तयारी जुयाच्वंगु जानकारी ग्वसाः खलः संयोजक गेल्जे लामा शेर्पा बियादीगु दु । महाधिवेशनयात तःजिक क्वचायेकेगु नितीं भिँनिगु उपसमिति नीस्वनेगु ज्या जूगु खँ नं वय्कलं कनादीगु दु ।

नेपाःया फुक्कं आदिवासी जनजातियात गोलबद्ध यासैं पहिचान सहितया सामूहिक अधिकार स्थापित यायेगु आज्जु कथं २०४७ सालय् महासंघ नीस्वंगु खः । नेपाल सरकार आदिवासी जनजाति उत्थान प्रतिष्ठानय् ६० गू आदिवासी जनजाति मध्ये ५६ गू समुदाय महासंघय् आवद्ध जुयाच्वंगु दु । उकथं हे थीथी भिँनिगु सम्बद्ध संगठन आवद्ध जुयाच्वंगु जानकारी नं पत्रकार सम्मेलनय् जानकारी बिउगु दु । उकथं हे थीथी नीन्यागू देशय् महासंघया प्रवास संगठन व न्हयगू प्रदेशय् समन्वय परिषद, ७७ गू जिल्लाय् जिल्ला समन्वय परिषद, स्थानीय पालिका व वडा समन्वय परिषद पाखे संगठित जुयाच्वंगु जानकारी नं अध्यक्ष शेर्पा बियादीगु दु ।

मध्यपुर थिमि बचत तथा ऋण सहकारी न्हूगु नेतृत्व

लहना वाःपौ/ वंगु शनिवाः क्वचाःगु संस्थाया १८ क्वःगु दै मुँज्या व खुक्वःगु अधिवेशन डा.उज्ज्वल जोशीयात अध्यक्ष ल्यःगु दु । अथे

हे समितिया उपाध्यक्षय् अनिल श्रेष्ठ, सचिवय् कृष्णकाजी मानन्धर, कोषाध्यक्षय् सञ्जयकुमार श्रेष्ठ निर्विरोध जूगु खः ।

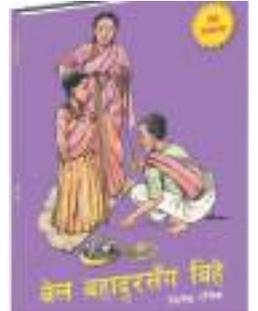
दुजलय् रमेश थुसा श्रेष्ठ, तुलसीराम श्रेष्ठ व प्रेम सुन्दर श्रेष्ठयात ल्यःगु दु

अधिवक्ता लक्ष्मी केशरी भासिङ्गया संयोजकत्वया निर्वाचन समितिं सन्चालक समिति व लेखा सुपरिवेक्षण समितिया नितीं निर्वाचन याकूगु खः ।

लेखा सुपरिवेक्षण समितिया संयोजकय् कृष्णसुन्दर प्रजापति व दुजलय् नरेन्द्र श्रेष्ठ व कान्छी माया श्रेष्ठयात ल्यःगु दु ।

“बेलबहादुरसँग बिहे” सफू पितब्वज्या

लहना वाःपौ/ साहित्यकार जितेन्द्र रसिकया मचा बाखं सफू “बेलबहादुरको बिहे” स्वंगु ब्वः छगू ज्याभूवः दथुइ पितब्वज्या जूगु दु । एजुकेशनल पब्लिसिड हाउस प्रकाशन याःगु उगु सफू भजन राउत, शिवराम श्रेष्ठ, गजेन्द्र डाखुसी व रमण राउत पब्लिसिड हाउसय् पितब्वज्या याःगु खः । नेवाः संस्कृतिइ “इहि” दुने दुगु जीवन विज्ञान दुथ्याःगु उगु सफूतिइ नेवाः समुदाय दुने इहि याइगु इलय् मू फल बेलयात बाखनय् दुथ्याकागु खँ

बाखं च्वमि जितेन्द्र रसिकं धयादीगु दु । बाखनय् किपाः मद्रुम नाजाम्हा कलाकार एक्काराम सिं च्वयादीगु खः ।

निर्दया दुने सरकारी कामकाजी भाषाय् ज्या जुयाच्वंगु मगात

लहना वाःपौ/सरकारी कामकाजमा मातृभाषा कार्यान्वयन अभ्र न बालाकं ज्या जुयाच्वंगु मद्रुगु खँ सरोकारवालातयूस धाःगु दु । नेपाल आदिवासी जनजाति पत्रकार महासङ्घ (फोनिज) उपत्यका प्रदेश समन्वय समिति 'फोनिज संवाद' छगू ज्याभूवः यासे उकिइ ब्वति कापिसं बागमती प्रदेश सरकारं कामकाजी भाषा कथं नेपालभाषा व तामाङ भाषाय् कार्यान्वयन नीतिगत व व्यावहारिक जटिलता कायम जुयाच्वंगु खँ धाःगु खः ।

'बागमती प्रदेश सरकारं कामकाजी भाषाया कथं छ्यलाच्वंगु नेपाल भाषा व तामाङ भाषाया कार्यान्वयन, समस्या व चुनौती' विषय ज्याभूवल्य नेपाल आदिवासी जनजाति आयोगया अध्यक्ष रामबहादुर थापा मगरं मातृभाषा सवैधानिक अधिकार खः धयादिसैं उकियात कार्यान्वयन यायेगु नितीं आयोगं निरन्तर सरकारयात सुभावा बिद्या वयाच्वनागु खँ कनादिल । नेपाल

सरकार ऊर्जा मन्त्रालयया सहसचिव रुद्रसिंह तामाङ मातृभाषाया संरक्षण व प्रवर्द्धन यायेगु नितीं समुदायं छैं निसे न्ह्याकेमाःगु खँय् बः बिसैं धयादिल, 'मातृभाषायात सरकारी कामकाजया भाषा घोषणा याना जक मगाः उकिइया नितीं शिक्षा व व्यवहारय् छ्यलेमाः ।'

ज्याइवल्य आदिवासी जनजाति उत्थान राष्ट्रिय प्रतिष्ठानया उपाध्यक्ष रेशम गुरुङ नीति दयेके धुकूसं नं कार्यान्वयन जुइ मफूगु तःधंगु समस्या खः धासैं धयादिल, 'बागमती प्रदेशय् नेपालभाषा व तामाङ भाषायात सरकारी ज्याखँया भाय् कथं न्ह्याकूगु उपलब्धिमूलक खः ।' अथे हे भाषा आयोगया कार्यवाहक अध्यक्ष डा. लोकबहादुर लोचनं 'प्रदेश सरकारी कामकाजया भाषा कार्यान्वयन, सयकेगु व भावी कार्यदिशा' विषय कार्यपत्र प्रस्तुत यानादीगु खः ।

नेपाल आदिवासी जनजाति महासङ्घ सङ्घीय परिषदया महासचिव दिवस राई न मातृभाषायात सरकारी कामकाजया भाषा कथं कार्यान्वयन

याकेगु नितीं समाज हे सक्रिय जुइमाःगु खँ धयादीगु दु । संघीयता व संविधान जनआन्दोलनया ऐतिहासिक उपलब्धि जूगु धासैं वय्कलं बागमती प्रदेशय् नेपालभाषा व तामाङ भाषा सरकारी ज्याखँया भाय् कथं कार्यान्वयन जूगु आदिवासी आन्दोलनया हे महत्वपूर्ण उपलब्धि खः धयादिल । नेपाल आदिवासी जनजाति पत्रकार महासङ्घ (फोनिज) या अध्यक्ष लक्की चौधरी मातृभाषा पत्रकारिता प्रवर्द्धनय् राज्यया लगानी म्हो जुगु खँ धयादीगु दु । वय्कलं मातृभाषा कार्यान्वयनय् हयेगु नितीं शिक्षा ख्यलय् विशेष बः बिइमाःगु खँ नं धयादिल । प्रशान्त मालीया सभाध्यक्षताय् जूगु ज्याभू वःया सहजीकरण फोनिजया सङ्घीय महासचिव समीर बलामी यानादीगु खः । ज्याभूवल्य फोनिज उपत्यका प्रदेश समन्वय समितिया पदाधिकारी नाप सदस्य, नेवाः राष्ट्रिय पत्रकार दबु व फोनिज आबद्ध पत्रकारतयूसं ब्वति काःगु खः ।

तःधंगु पार्टी ...

उकियात अस्वीकार यायेधुकूगुलिं यानाः काँग्रेस आः विशेष महाधिवेशन पार्टी सभापतिइ निर्वाचित जूमह गगन थापाया सिफारिसय् उम्मेदवारी जुइत बाध्य जूगु दु ।

मेखे नेकपा एमालेया अध्यक्ष केपी शर्मा ओली थः विपक्षीतयूट टिकट बीगुली पनेवं एमाले दुने नं विवाद जुयाच्वंगु दु ।

एमालेया नेतात योगेश भट्टराई लगायत नेतातयूसं विरोध यायेगुया लिसैं पार्टी निर्णय विरुद्ध नोट अफ डिसेन्ट च्वयेगु ज्या याःगु दु । थुकिं यानाः एमालेया विवाद नं आः

सतहलय् वःगु दुसा निर्वाचनया इलय् पार्टीयात गज्याःगु लिच्वः लाकी धकाः धाये फइगु अवस्था मदु ।

निगू पार्टी दथुइ ब्वलंगु विवादया कारणं यानाः निर्वाचनया लिच्वः तर्क प्रभावित जुइगु विश्लेषण राजनीतिक वृत्तय् जुयाच्वंगु दु ।

निगू पार्टीया थ्व विवाद निर्वाचनया इलय् तक कायम जुइगु खःसा निगू पार्टीयात लिच्वः लायेफइगु विश्लेषण जुयाच्वंगु दु । निगू पार्टीया थ्व विवादया कारणं यानाः विशेषतः न्हूगु पार्टीयात फाइदा जुइफइगु खँ राजनीतिक विश्लेषकतयूसं धायेगु यानाच्वंगु दु ।

प्रचलित नेपाललिपिं पिहाँ वयाच्वंगु म्हसीका लय्पौ ब्वनादिसैं/ब्वंकादिसैं

महसीका लय्पौ

MHASIKA Monthly | महसीका मासिक

ताम्रकार समाजया नेतृत्व्य हाकनं विनोद ताम्रकार

लहना वाःपौ/ ताम्रकार समाजया नीन्त्यय क्वःगु मंकाः मुंज्या व नीछक्वःगु साधारण सभा क्वचाःगु दु ।

नेपालभाषा एकेडेमिया चान्सलर नापं नेवाः न्ह्यलुवाः मल्ल के. सुन्दरं छगू ज्याभ्वः दथुइ तःमुंज्याया उलेज्या यानादीगु खः ।

उगु मुंज्यां विनोद ताम्रकारयात सर्वसम्मत अध्यक्ष ल्यःगु दु ।

अथेहे दुजलय् शम्भुगोविन्द ताम्रकार, दिपेश ताम्रकार, विमल ताम्रकार, विजय ताम्रकार, मनोज ताम्रकार (नक्साः), प्रवल ताम्रकार, मिला ताम्रकार, मनोज ताम्रकार (हौगः), निता ताम्रकार, सजेश ताम्रकार निर्वाचित जगु दु ।

समाजया विधान कथं सदस्य्य निर्वाचित जूपिं न्हू कार्यसमितिया मुंज्यां पद विभाजन याइ ।

निवर्तमान अध्यक्ष रविन्द्रराज ताम्रकार पदेन कथं कार्यसमितइ दुथ्याइ ।

ज्याइवल्य सम्बोधन यायेगु इवल्य मूपाहां मल्ल के सुन्दरं लिच्छवी जुजु अंशुवर्माया कैलाशकूट दरवार नाप स्वाःगु ताम्रकार समुदाय बारे बांलाक अनुसन्धान यायेमाःगु खँ धयादीगु दु ।

उकथं हे वय्कलं लिच्छवी जुजु अंशुवर्माया कैलाशकूट दरवारय् सिजःया पौ लगायतया सामाग्री दयेकेगुलिइ ताम्रकार समुदाय नं याःगु धकाः शिलालेख्य उल्लेख

दुगुलि थुकिइ बालाक मालेगु ज्या यायेमाःगुलि बः बियादीगु खः ।

वय्कलं ताम्रकार समाजं थीथी पंगः दथुइ आःतक याःगु संघर्ष मेमेगु खलः पुचलं प्रेरणाया श्रोत कथं न्ह्याः वनेमाः धका धयादीगु दु ।

गौरवमय इतिहास ज्वनातःगु ताम्रकार समुदायं थःगु मौलिक विशिष्ट शीपयात न्ह्यःने यंकेगुलिइ न्हू पुस्ता न्ह्याःवनेमाःगु खँ नं वय्कलं बः बियादीगु दु ।

ताम्रकार समुदायं उत्पादन याःगु मू वःगु सामाग्री उत्पादन प्रविधी, शैलीयात अन्तरीष्ट्रिय स्तरय् तक नक्कल याये मफइगु कथं पेटेन्टया अधिकार कयाः न्ह्याःवनेमाःगु सुभावनं वय्कलं बियादिल ।

ताम्रकार समाजया अध्यक्ष विनोद ताम्रकारया सभाध्यक्षताय् जगु ज्याभ्वलय् नेपालभाषा मंकाः खलः, यलया अध्यक्ष महेन्द्र महर्जन, यल नेवाः समाजया अध्यक्ष नानीकाजी शाक्यपिसं भिन्तुना बियादीगु खः ।

समाजया निवर्तमान अध्यक्ष रविन्द्रराज ताम्रकारया नं ब्वति दुगु ज्याभ्वलय् जेष्ठ नागरिक सम्मान व एसईई निसं स्नातकोत्तर तह उतिर्णय् ताःलापित हंगु खः ।

NEW ZENITH
ENGLISH MODEL SECONDARY SCHOOL
Tewfikaha, Bhunangthe, Kathmandu, Nepal, Tel: (977-1) 5449350, 9851075915
Email: newzenithschool@gmail.com

अक्षरारम्भको अवसरमा विशेष छुट

गुणस्तरिय शिक्षाको लागि परिचित
यस **New Zenith School** मा भ्रमण गर्नुहोस्
र मौकाको फाइदा उठाउनुहोस् ।

PK - विद्यार्थीको कक्षा घुम्न आउनु
LKR - विद्यार्थीको कक्षा घुम्न आउनु

सरस्वती पूजा
२०८२ माघ ५ गते
शुक्रवार

माडन नवाइ इंग्लिश स्कूल
Modern Newa English School

Durbar Marg, Kathmandu, Tel: 5349350, 98510-75915

ADMISSION OPEN

भूकम्पबाट जोगिन सचेत बनौं ।

- भूकम्पको समयमा जोगिने उपायको पूर्वाभ्यास गरौं ।
- भूकम्पबाट जोगिन पूर्वतयारी गरौं ।
- आफ्नो घरको संरचना भूकम्प प्रतिरोधि बनाऔं ।
- परिवार र समुदायलाई भूकम्प सुरक्षाबारे जानकारी गराऔं ।
- भूकम्पको समयमा सुरक्षित स्थानमा बसौं ।
- आपतकालीन सामग्री (पिउने पानी, औषधी, बत्ती, खाजा) तयार राखौं ।

भूकम्पको सम्भावित जोखिमबाट बचौं र बचाऔं ।

नेपाल सरकार
विज्ञापन बोर्ड

छत्रपाटी निःशुल्क चिकित्सालय (अस्पताल)

"स्त्रीय श्लथ स्वास्थ्य सेवा सकसिया निति, असहायया निति जक निःशुल्क"

उपलब्ध सेवा

२४ घण्टा सेवा

- इमरजेन्सी
- प्याथोलोजी
- एक्स रे
- ई.सी.जी.
- औषधि पसल
- अन्तरंग सेवा
- सिटी स्वयाप

शल्यक्रिया

- मोतिबिन्दु
- ज्वरन हवरी
- नाक कान घाँटी सम्बन्धि
- हाडजोर्नी तथा नसा सम्बन्धि
- जिना विरधार पिशाक नलीको फलर सम्बन्धि

बहिरङ्ग सेवा

- मुटु रोग
- पेट रोग
- मृदाशोथ
- स्त्री रोग
- बाल रोग
- क्यान्सर रोग
- डन्ट रोग
- अर्बिच रोग
- ज्वरन मेडिसिन
- शर्म तथा वीर्य रोग
- नाक कान घाँटी रोग
- ज्वरन हन्त जक अण
- नाइरोइड
- मधुमेह

मेमेगु सेवा

- रेडिये
- इन्फोर्मेस्योपी
- क्लोरोफोर्मेस्योपी
- फिजियोथेरापी
- कन्सल्टेन्स्य, कन्स डन्तर र इन्से
- मुलेके सलको डन्त प्रयोगशाला
- डि.एस.डि. इन्डर
- मेमेघाम

२४ घण्टा इमरजेन्सी सेवा

७०६ गंगालाल मार्ग, छत्रपाटी, काठमाडौं, फोन: ५३१६१३६, ५३५७९९९, ५३६६२२९